

Příloha:

**Připomínky Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu k materiálu
„Aktualizace Strategického rámce hospodářské restrukturalizace Ústeckého,
Moravskoslezského a Karlovarského kraje“**

1) Ke Kapitole 1.3 Horizontální priorita T Transformace energetiky:

Žádáme doplnit o dikci, že „Cílovou skupinou podpory jsou zejména podnikatelské subjekty na úrovni MSP i velkých firem, a také subjekty veřejného sektoru“.

Tato připomínka je zásadní.

2) Ke Kapitole 1.6

V 1.6.4 Strategický cíl A.4: Stabilizace a rozvoj stávajících velkých firem žádáme jeho popis na str. 36 doplnit v posledním odstavci uvozeném slovy „Zvláště důležité“ o tento text:

„V této souvislosti je třeba zdůraznit nutnost stabilizace velkých firem v kontextu restrukturalizace regionu i transformace energetiky ve vazbě na horizontální prioritu T., transformace energetiky a na další pilíře Strategického rámce, zejména pak pilíř D Lidské zdroje, pilíř F Životní prostředí a strategický cíl F.1 a F.3.

Klíčové je vytvoření takových nástrojů podpory velkých firem, které v konečném důsledku přispějí nejen k zachování jejich konkurenceschopnosti, ale také ke stabilizaci pracovních míst, zlepšení životního prostředí a transformaci energetiky, a to i v rámci řešení podmínek využití Mechanismu spravedlivé transformace.

V jeho rámci je nezbytné prosazovat mimo jiné i způsobilost firem působících v energetickém a chemickém průmyslu (včetně firem zabývajících se v současné době těžbou) k využití tohoto nástroje s cílem přispět k jejich transformaci a adaptaci na nové trendy a ekologizaci.

Specifické pomoci může být dosaženo také úpravou podmínek veřejné podpory. Pokud má být transformace úspěšná, pak je potřeba, aby v uhelných regionech byla umožněna regionální investiční podpora na jakoukoli formu počáteční investice také velkým podnikům. Stávající podoba pravidel veřejné podpory je fakticky v rozporu s myšlenkou a zájmy transformace, kdy prakticky neumožňuje podpořit stávající hospodářskou činnost velkého

podniku např. s využitím nových zdrojů energie a připouští podporu pouze nové hospodářské činnosti v jiné oblasti.“.

Tato připomínka je zásadní.

3) **K Pilíři F Životní prostředí, Strategickému cíli F.1:**

- a) Požadujeme doplnit první větu druhého odstavce následovně: „Součástí a podmínkou revitalizace a regenerace je odstranění ekologických zátěží a eliminace následků těžby v těchto územích, evidence a dostatek informací o plochách, které jsou vhodné pro opětovné využití k podnikání, investicím, bezemisní výrobě elektrické energie, volnočasovým aktivitám, ale také jsou vhodné k návratu k přírodě blízkému stavu, rozšíření biodiverzity a zvýšení atraktivity krajiny, v souladu s požadavky na adaptaci na dopady klimatické změny.“.
- b) Požadujeme odstavec „Intervence budou provázány s OP Životní prostředí a jejich cílem je:“ “ na str. 96 doplnit o „revitalizace a resocializace již rekultivovaných území po těžbě“.
- c) Požadujeme upravit první větu pátého odstavce následovně: „Další oblastí změn je revitalizace brownfieldů k využití pro investice a podnikání, kdy budou vytvořeny nové kapacity pro podnikání, a investice či bezemisní výrobu elektrické energie.“.
- d) Požadujeme upravit první větu šestého odstavce následovně: „K tomu je potřeba včasná majetková a technická připravenost a proaktivita při schvalování územních plánů a výkupu pozemků, jak na úrovni státu prostřednictvím Politiky územního rozvoje ČR (resp. Územního rozvojového plánu), tak na úrovni příslušných krajů prostřednictvím zásad územního rozvoje.“.
- e) Do typových opatření požadujeme doplnit nové opatření v tomto znění: „Vymezení využití lokalit nástroji územního plánování. Lokality vytipované pro transformaci je třeba neprodleně promítnout do územně-plánovací dokumentace. Vzhledem k zájmům státu na restrukturalizaci lokalit se jako adekvátní úroveň jeví Politika územního rozvoje ČR (resp. Územní rozvojový plán).“.
- f) Do typových opatření požadujeme doplnit „Revitalizace/resocializace již dříve rekultivovaných ploch a území po těžbě – vytvoření programu na podporu stabilizace nových funkcí posttěžební krajiny a využití jejího potenciálu pro

ekonomické aktivity, bydlení i čisté zdroje energie apod. Úkol vytvořit uvedený program vyplývá ze Souhrnného akčního plánu 2017 – 2018. Možným zdrojem jeho financování je Mechanismus spravedlivé transformace. Právě v této oblasti hrají nezastupitelnou roli nejen samosprávy, ale také velké firmy včetně státních podniků viz Strategický cíl A.4, které jsou buď správci, nebo přímo majiteli daného území a bez jejich aktivního zapojení není možné potenciál nově vznikající krajiny využít. Důraz přitom musí být kladen na zlepšení kvality životního prostředí a života obyvatel a na integrovaná řešení se zapojením všech dotčených subjektů.“.

Tyto připomínky jsou zásadní.

Odůvodnění:

Požadujeme již v pilíři F.1 jednoznačně adresovat využití sanovaných územích po těžbě nebo brownfieldů po průmyslové činnosti rovněž k výrobě elektrické energie z bezemisních zdrojů. Výroba elektrické energie bezemisním způsobem navazuje na energetickou minulost regionu a je tak určitým moderním organickým vývojem území ve vazbě na výzvy související s klimatickou změnou.

Je nezbytné, aby byla daleko více akcentována potřeba promítnutí využití transformovaných území do územně plánovací dokumentace. Pro skutečné využití území nově zvažovaným způsobem nepostačí pouhé strategické rozhodnutí o způsobu využití, ale pro dosažení cílů je třeba vytvořit i prostředí, ve kterém bude cíle dosaženo. Právě podpora vymezení využití v územně plánovací dokumentaci teprve vytváří konkrétní obrysy záměru oproti pouhé koncepci promítnuté ve strategickém rámci. Pokud to stát podporu transformace myslí vážně, musí podpořit i samotnou realizaci. Vzhledem k tomu, že celý strategický rámec je pořízován na resortní úrovni, nabízí se jako relevantní úroveň územního plánování Politika územního rozvoje ČR (do budoucna pak v podobě Územního rozvojového plánu) následně pak zásady územního rozvoje jednotlivých krajů.

Ve smyslu předchozího odstavce je tak nezbytné tento úkol rovněž akcentovat jako samostatné opatření v typových opatřeních.

4) **K Pilíři F Životní prostředí, Strategickému cíli F.3:**

- a) Požadujeme upravit první větu pátého odstavce kapitoly následovně: „Po období transformace je zřejmé, že uhelné zdroje lze nahradit ~~v dostatečné míře~~ zemním plynem, ~~na druhém místě pak~~ biomasou a bezemisními zdroji energie.“.
- b) Požadujeme upravit sedmý odstavec kapitoly následovně: „~~Vzhledem k silné roli uhelné energetiky, znečištěného ovzduší, které znevýhodňuje využití FVE, malého významu zemědělství a negativního postoje obcí k větrným elektrárnám, se~~ ~~v~~ minulých letech se v třech řešených krajích nekladl vysoký důraz na využití obnovitelných zdrojů. V budoucím období je nutné jejich podíl v energetickém mixu zvýšit.“.
- c) Požadujeme doplnit nový odstavec ve znění: „Při transformaci předmětných území nelze opomenout ani rozvoj elektromobility, která přispěje k eliminaci znečištění ovzduší dopravou. Byť se jedná o aspekt celorepublikový, je zřejmé, že v transformaci bude hrát důležitou roli. Výstavba, obnova a modernizace technické infrastruktury v podobě dobíjecích bodů a stabilní distribuční sítě je pak nezbytnou podmínkou jejího rozvoje.“.
- d) Do typových opatření požadujeme doplnit následující opatření v tomto znění: „Vymezení využití lokalit nástroji územního plánování. Lokality vytipované pro transformaci je třeba neprodleně promítnout do územně-plánovací dokumentace. Vzhledem k zájmům státu na restrukturalizaci lokalit se jako adekvátní úroveň jeví Politika územního rozvoje ČR (resp. Územní rozvojový plán).“.

Tyto připomínky jsou zásadní

Odůvodnění:

Zastáváme názor, že není třeba transformaci regionů po těžbě uhlí omezovat pouze na využití zemního plynu a biomasy, ale i na využití jiných bezemisních zdrojů energie. Není nic „zřejmého“ na omezení pouze na zemní plyn, který nadto bude tranzitivním médiem.

Požadujeme dále vypustit větu, která nedůvodně spojuje nízké využití FVE se znečištěním ovzduší. Lze pochybovat o tom, že by tato vazba byla vůbec prokazatelná. Důvodem nízkého využití OZE je spíše společenská nálada. Domníváme se proto, že

je dostatečné, pokud bude zmíněno, že je potřeba v budoucnu zvýšit důraz na využití obnovitelných zdrojů.

Rovněž považujeme za nezbytné doplnit elektromobilitu jako jeden z aspektů transformace a její vazbu na výstavbu dobíjecích bodů a rozvoj, modernizaci a obnovu distribuční sítě.

V neposlední řadě obdobně jako v připomínce k cíli F.1 je nutné, aby byla daleko více akcentována potřeba promítnutí využití transformovaných území do územně plánovací dokumentace. V tomto smyslu požadujeme do typových opatření doplnit nové opatření.

5) K části 1.3 Mechanismus působení transformace energetiky a útlumu těžby uhlí:

Tvrzení o dopadech transformace energetiky na energeticky náročná odvětví by vylo vhodné alespoň v porovnání současného scénáře a bezuhlíkového scénáře rámcově kvantifikovat.

Podobně je vhodné v hodnocení reflektovat současný výzkum a vývoj pro budoucí odhad způsobů výroby některých produktů – není např. pravdivé tvrzení, že výroba oceli se bez uhlí neobejde. Podobně zavádějícím způsobem působí tvrzení o promítnutí zvýšené ceny energie na energeticky-náročné firmy, aniž by zde byla nějaká kvantifikace, například s využitím input-output tabulek.

Odůvodnění:

Zavádějící a alespoň částečně nekvantifikované teze mohou ve finále působit kontraproduktivně, neboť dotčené sektory/společnosti by nakonec nemusely vůbec dosáhnout na předpokládanou státní podporu, a to z důvodu neplnění podmínky udržitelnosti podpořené investice.